

Egy évre	12 korona
Félévre	6 korona
Negyedévre	3 korona
Egyes szám ára	12 fillér.

MEGJELENIK VASÁRNAP
ÉS CSÜTÖRTÖK REGGEL.

HATÁRŐR

= UJVIDÉK, 1910. =

január 6. csütörtök

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Ujvidék, Petöfi-utca 47. szám.,
ahová a lap szellemi és anyagi részét
illető közlemények intézendők.
Ilyen közleményeket és megkereséseket
lapunk nyomdája is elfogad.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI ÉS AZ ALFÖLDI FÜGGETLENSÉGI PÁRT UJVIDÉKI HIVATALOS LAPJA.

Lapvezér: Teleki Arvéd gróf.

Városi program az évre.

Az új esztendő alkalmából nem lesz felesleges, ha pár szóval megemlékezünk azokról a hiányokról, melyek ez évben várnak megoldásra.

A városi tanács és a városi törvényhatósági bizottság az 1910. évben nagy feladatok előtt áll. Égetően sürgős kérdések haladékat nem tűrő megoldásra várnak. Hisszük, az 1910. év meghozza ezeket a várva-várt intézményeket és így termékenyebb lesz, mint az előző évek voltak, noha a városi többség, amióta a vezető szerepet magához ragadta, mindent elkövetett, hogy programját diadalra is juttassa. Hogy ez csak részben sikerült, nem az ő hibájából történt. Nem volt első sorban is elég pénze a városnak. Pedig már jó Montecuculi is megmondta, hogy pénz nélkül még háborút sem lehet kezdeni, még kevésbé intézményeket létesíteni. Mert ezekhez csak pénz, meg pénz és sok pénz kell.

Ez nem volt. A tíz milliós tranzakció a pénz drágasága és a pénzpiac rosszabbodása folytán nem sikerült. Ez aztán megakasztott mindent.

Megakadt a vízvezeték kérdése, pedig ez a legfontosabb, a legégetőbb kérdés. A csatornázás ügye össze van vele forrva. És még hozzájött ehhez a furú sokkal való részben eredménytelen kísérletezés.

Az idei év első programpontja legyen ez a kérdés.

Az idén nyílt meg az ártézi fürdő. Megnyitás előtt áll az új díszes közkórház. A tüzoltás kérdése nem kevésbé sürgős. Az önkéntesek vállairól le kell venni a nagy terheket és hivatásos tüzoltósággal kell szaporítani ezt a derék egyesület munkaképességét. Az idén épül meg a villamos vasút: ez a fontos és alig megvárható közlekedési eszköz. Az idén gyulnak ki a villamos körték.

És így egy kötetet lehetne összeírni, mi mindenre volna szükségünk. Meglesz a város szabályozási terv, mely a legjobb kezében: az európai hírű Palóczy és a jőnevű Szesztay kezében van.

A dunai híd és hidsánc kérdése is tán az idén dülőre kerül és alig hisszük, hogy már az idei évben ne történnének ez irányban döntő lépések.

Mindezekhez erő, pénz és gazdaságos

ésszerűség kell. Aki mindezt megcsinálja, szobrot kap, vagy legalább is érdemel.

Másutt megkapná biztosan, de Ujvidéken tán még gáncban volna része.

Reméljük az újév: a munka jegyében született és az eredmények esztendeje lesz. Ezt kívánjuk.

Újév a pártban.

Az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt az elismerés örökzöld koszoruját nyújtotta szeretett vezérének, Balla Árpád pártelnöknek újév napján, midőn a párt képviselőjében egy 40 tagú küldöttség jelent meg a hazafias érzésben és a nagy független eszmék harcában kitartásra lelkesítő példát nyújtó kuruc-vezér előtt, hogy újév alkalmából üdvözlje és köszöntse. A küldöttséget Dr. Lustig Nándor társelnök vezette s ugyanő mondotta a párt nevében a lelkes üdvözlő beszédet.

Válságos időben, — mondá többek közt — távolabb a kormányképességtől és hatalomtól mint azelőtt bármikor, jelent meg elnöke és vezére előtt az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt, hogy egyfelől szerencsekívánatait tolmácsolja az ujesztendőre, másfelől ragaszkodásáról és támogatásáról biztosítsa akkor, midőn új harcoknak nézünk elébe. Megjelenésünk bizonyítéka annak, hogy miként nem a kormánypártiság reménye hozott össze, akként e remény szétfoszlása szétrobbantani sem tud bennünket, hanem annál erősebben, annál szívósabban és lelkesebben ragaszkodunk elnökünkhöz és azokhoz az eszményekhez, melyek végleges diadalában kételkedni nem tudunk és nem fogunk sohasem. Meggyőződéssel és hazafias lelkesedéssel készülünk arra a harcra, melynek jutalma az önálló bank és ez ország gazdasági függetlensége lesz.

A közvetlenség melegétől áthatott szavakban köszönte meg Balla Árpád a nagy küldöttség megjelenését és Lustig dr. által tolmácsolott jó kívánásokat. mire rövid pillantást vet az egy év óta végbement nagy és a párt jövőjére nézve óriási fontosságú eseményekre. Jóban semmi, de csalódásban elég részünk volt. A szerencsétlenség — mondá — a pártra akkor kezdődött, mikor a császár és 67-es szolgáló Kossuth Ferencet levették a lábáról és felfedték benne azt a gyenge jellemet, akivel azt a hatalmas függetlenségi pártot ketté lehetett szakítani. Hogy mily óriási kárt tett Kossuth Ferenc elvárulása és külön táborba szállása, mutatja Ujvidék, ahol pártunk legádázabb ellenségei a kis Kossuth-táborból kerülnek ki. A mai napon az orsz. függetlenségi és 48-as párt magasan tündöklő vezérével, Justh Gyuláról akarok megemlékezni, aki az

utolsó császári andiencián tanusított hazafias bátor magatartásával Kossuth Lajos nyomdokaiba lépett. Katonái félistenként imádják, tisztességes ellenségei pedig zászlót hajtanak meg előtte... A közel jövőben megvívandó harcban az ő hazafisága lebegjen előttünk példaképpen. Amidőn nektek is, kedves barátaim, egészséget és sok szerencsét kívánok az évforduló alkalmából, arra figyelmeztetek, hogy jelszavunk legyen: *„Életünket és ha kell a független hazáért, bosszút minden ellenségünknek és gaz árulónak!”*

A gyújtó beszéd hatása alatt Paul Keresztély lelkes párthívünköl is kitört a szó és hosszú, politikai beszédnek is beillő szónoklatban méltatta a függetlenségi tábor megingathatlan elveit és a megalkuvást nem ismerő pártelnök érdemeit.

A párt újévi üdvözlése ezzel ném elégedett meg, hanem szeretetének és ragaszkodásának kifejezésekké táviratilag felkereste nagynevű országos vezereit: Justh Gyulát, gróf Batthyány Tivadart, Holló Lajost, gróf Teleki Arvédet és Dr. Balla Aladárt, kikhez a következő üdvözlő sürgönyök mentek:

Justh Gyula ó nmgának: Rajongó szeretettel köszöntünk vezér, az ujesztendő alkalmából. Boldogok vagyunk, hogy zászlód alatt harcolhatunk és lobogókat oly férfiú tartja kezében, mint Justh Gyula, akit félistenként becsül, tisztel, követ minden igaz magyar. Harcolj tovább. Ujvidék hazafias népe táborodban van. Császári vétóval a nemzet is vétóval feleljen.

Gróf Batthyány Tivadar és Holló Lajos orsz. képviselőknek: Az új esztendő alkalmából törhetetlen bizalommal vagyunk vezérek iránt és szeretettel köszöntünk.

Gróf Teleki Arvéd képviselőnknek: Hálattal szeretettel köszöntjük Méltóságodat az újév alkalmából és biztosítjuk megingathatlan rakaszkodásunkról, szeretetünkről.

Balla Aladár ó nmgának: Szeretetünk egész melegével üdvözljük Méltóságodat az évforduló alkalmából és biztosítjuk egyre fokozódó bizalmunkról, ragaszkodásunkról.

Megnyílt az ártézi fürdő.

Amiről lapunk hasábjain ismételtelen irtunk, aminek megnyíltát úgy Ujvidék, mint a messze vidék — az ország határain túl is, epedve leste: az ujvidéki városi ártézi fürdőt és hidegvizgyógyintézetet újból tollunk hegyére vesszük, ezuttal azzal az örvendetes hírrel, hogy az végre valahára f. évi január hó 2-án, amint előre hirdetve volt, tényleg megnyílt.

Igaz, hogy a gőzjűrdő és a hidegvizgyógyintézet nem áll még a közönség ren-

BOGDÁNY és TÁRSA

Budapest,
VI. Dalmok-utca 12. sz.
Telefon 988.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatornázás és világítás berendező vállalat.

Ujvidék, Tököly Imre-utca 11. Telefon 219.

Megjelent!**AZ UJVIDÉKI CIMTÁR, CIM ÉS LAKJEGYZÉK.**KAPHATÓ AZ ÖSSZES KÖNYV- ÉS PAPIRKERESKEDÉSEKBE ÉS DOHÁNYTÖZSDÉKBE.
ÁRA FÜZVE 4 KORONA. DISZKÖTÉSBE 5 KORONA.

delkezésére, mert egyes gépberendezési tárgyai a karácsonyi óriási vasuti forgalom miatt nem érkeztek meg, de a fürdő ezen része is rövid néhány nap múlva megnyílik. A fürdő már most is valóságos szenzációt keltett és kelt, amelynek megtekintésére, megcsodálására és használatára ezrivel tolong a közönség úgy helyből, mint a vidékről.

E hó 2-ára volt a megnyitás hirdelve, de már 1-én délután 5 órakor nagyszámú közönség szemlélte meg a villamos fényárban uszó épületet és ennek minden részét. Az orvosi kar testületileg és a sajtó képviselői jelentek meg Mayer József, a fürdő bérletjének és igazgatójának meghívása következtében. Mayer József személyes kalauzolása mellett és utbagazító magyarázatai kíséretében tekintették meg a higiénia modern követelményeinek megfelelően felszerelt, pazar fényvel, eleganciával és a legnagyobb kényelemmel, mondhatni fényűzéssel berendezett fürdőt és nem győztek eléggé dicsérőleg nyilatkozni a legmodernebb fürdő- és gyógymódok azon sok neméről, melyek a szenvedő emberiség javára és gyógyulására itt alkalmazásba jönnek, csoportosítva fellelhetők.

Hankó Vilmos dr., Wartha Vince és Grittner Albert elsőrangú szaktekintélyeknek az ártézi fürdő vizéről leadott szakvéleményeintán feleslegessé válik minden dicséret, de a berendezés dicséretét is elengedi nekünk mindazon sok ezreknek nyilatkozata, akik egy-két nap óta e helyen megfordultak s a fürdőt használatba vették.

A megnyitás napján, január 2-án körülbelül 500-an fürödtek, az első fürdővendég Krausz Sándor budapesti tőzsdei tisztviselő volt; a megnyitáson maga Dr. Demetrovitsz Vladimir polgármester és Profuma Béla alpolgármester is jelen voltak a hatóság képviselőiben s egész napon át valóságos bucsujárásban több ezren látogattak el a fürdőhöz s

a fürdő látogatása, használata nem csökkent azóta sem.

A villamos vasutnak remélhetően rövid idő után történő megnyitása könnyebbé és gyorsabbá teendő a közlekedést, melyet ideiglenesen a villamos vállalatnak egy elegáns és kényelmes auto-omnibusza közvetít. Ha a jelek nem csalnak s már most télen, a rossz időben is oly tömegesen használják e fürdő nagy gyógyhatású vizét, biztosra vehető, hogy a tavaszi szép idő beálltával, a fürdő jó hírnevének és nagy gyógyerejének országszerte mind ismertebbé váltával, a forgalom csak növekedni fog, annál inkább, mivel a fürdő körül létesített park — mely nem fogja nélkülözni a nyári multságok változatos nemeit sem — már magában véve is kellemes szórakozó és üdülőhelyül szolgál.

Egész hasábot, odalakat tölthetnénk be az imént megnyitott ártézi fürdő részletes ismertetésével, ehelyett azonban utalunk az utolsó oldalon foglalt hirdetésünkre és a falragaszokra, hozzátenni valónk pedig csak annyi van, hogy a közönség igényeit nemcsak szemmel tartó, de minden tekintetben kielégítő fürdőnek étköz helyiségei is dicséretet érdemelnek és elismerést, nem pusztán a berendezés tekintetében, de főleg konyha és italok szempontjából. Bernhard Vilmos, akit közönségünk bizonyára ismer a vasuti restaurációból, garanciát nyújt, hogy a fürdő látogatóinak panaszra nem lesz oka. Mayer József bérlet vendégeiül látta jan. 1-én az orvosi kar és a sajtó képviselőit s már ekkor Bernhard vendéglős megmutatta, hogy konyhája izletes, nagy választékú italai pedig hamisítlanok, jók.

Nem tévedünk, ha a fürdőnek szép és nagy jövőt, városunknak vagy pedig nagy idegenforgalmat jósolunk, nemcsak azért, mivel a fürdő tényleg mindazt nyújtja, amit a szenvedő emberiség sok kísérletezés és utazás után

alig, vagy itt-ott talán csak egyes részleteiben talál meg, de főleg azért is, mivel a fürdő bérletét, vezetését és igazgatását Mayer József tartja kezében, aki nagy vállalkozó szellemével, számos világhírű fürdőben és gyógyintézetben szerzett tapasztalatait, valamint az e téren szakirodalomból merített ismereteit a szenvedő emberiség javára értékesíteni kész és a legnagyobb előzékenységgel, páratlan körültekintéssel iparkodik a közönség úgy egészségi mint kényelmi igényeinek kielégítésére.

HIREK.

Ujévi üdvözlések a rendőrségen. Meleg óvációkban volt része új év napján ifj. Jójárt János főkapitányunknak. Nemcsak ismerősei és tisztelői keresték fel őt számosan, hogy első évi sikerdus működése alkalmából üdvözlőjk, hanem Vései főkapitányhelyettes vezetése alatt a tisztikar, majd Varsányi őrmester vezetése alatt az altisztikar és a legénység képviselői jelentek meg a szeretett főkapitány előtt, hogy őt törhetetlen ragaszkodásukról és tiszteletükről biztosítsák. A láthatóan meghatótt főkapitány a sikeres működéshez elsősorban szükséges őszinte bizalomra kérve a megjelenteket, meleg szavakban mondott köszönetet.

Elöléptetés. Csorba Sándor ujvidéki tszéki joggyakornok a titeli kir. járásbíróshoz jegyzővé neveztetett ki.

Egyházmegyei hír. Hauschka József ujvidéki kir. kath. magyar főgimn. hittanár az 1908-ban kitűzött hittudományi tételek kitűnő megfajtéseért a kalocsai Nádasdy-alapból 100 kor. jutalmat kapott.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Kukusa Pászkal ujvidéki fővámhivatali ellenőrt a fiúmei fővámhivatalhoz Fiuméba tisztte, Szilágyi Gyula fiúmei fővámhivatali tisztet pedig Ujvidékre ellenőrré nevezte ki.

TÁRCA.**Patronage.**

Fiatalokorú bűnösök megmentése.

(Vége.)

A hatóság, a bíróság közbelépését nem egyszer megelőzi, sőt feleslegessé teszi, sokszor követi és kiegészíti e patronázs tevékenység, mely az állami életre való fontos kihatásainál fogva törvényes szabályozást is nyert az 1908. XXXVI. tc. és az ennek alapján kibocsátott miniszteri rendeletekben. Az itt szabályozott patronázs tevékenységnek a bűncselekményt elkövetett gyermekek és fiatalok képezik anyagát. A törvény meghatározása szerint gyermeknek tekintendő az, aki a büntett vagy vétség elkövetésekor életének tizenkettedik évét még meg nem haladta, fiatalok pedig az, a ki a büntett vagy vétség elkövetésekor életének tizenkettedik évét már meghaladta, de tizennyolcadik évét még be nem töltötte. A gyermek, bármily súlyos legyen is az általa elkövetett cselekmény, nem vonható büntetőjogi felelősségre, de a bíróság elrendelheti a gyermeknek iskolai vagy házi fenytését. Már itt is közreműködhet a patronázs egyesület, amennyiben a bíróság a gyermeket házi-

vagy iskolai fegyelem gyakorlására hivatott egyén kezeihez való átadás végett a patronázs egyesületnek erre vállalkozó tagjára bízhatja.

Nagy szerep juthat a patronázs tevékenységnek akkor, ha a gyermek eddigi környezetében erkölcsi romlásnak van kitéve, vagy züllésnek indult és a bíróság a gyermek jövőbeli erkölcsi átalakulása érdekében szükségesnek találja állami gyermekmenhelybe való szállítást. Ez esetben a bíróság a gyermeknek állami gyermekmenhelybe való szállításával és az eddig szükséges gondozásával a patronázs egyesület erre vállalkozó tagját bízhatja meg.

A fiatalokorú büntetéseket a törvény a szerint, amint a fiatalokorúak a büntethetőséghez szükséges értelmi és erkölcsi fejlettsége megvolt-e, vagy sem, két osztályba sorozza, az egyikbe azok tartozván, kik e fejlettség hiánya folytán nem büntethetők, a másikba azok, kik e fejlettség fenforgása folytán büntetőjogi felelősségre vonhatók. A szellemileg és erkölcsileg fejletlen és ez okból nem büntethető fiatalokorúak névze elrendelheti a bíróság, hogy házi felügyelet alatt tartassék, vagy javító nevelés végett javító nevelő intézetbe szállitassék. A házi felügyeletet és a nevelő intézetbe való szállitást szintén a patronázs egyesület erre vállalkozó tagja láthatja el. A

házi felügyeletet gyakorló patronázs egyesületnek jogában áll a felügyeletére bízott fiatalokorúval érintkezni, kötelessége pedig oda-hatni, hogy a fiatalokorú erkölcsi fejlődése előmozdittassék. A házi felügyelet megszüntetése végett jelentést tehet a bíróságnál a fiatalokorú megjavult magaviseletéről.

Itt jegyzem meg, hogy patronázs egyesületeknek és patronázs szolgálatot teljesítő tagjaiknak a fiatalokorúak érdekében hivatalos helyre intézett jelentései és beadványai bélyeg-és postadíjmentesek.

A maga teljességében a patronázs tevékenység a büntetőjogi felelősségre vonható és vont fiatalokorúak körül és érdekében érvényesülhet. A kapcsolat bíróság és patronázs egyesület között azonban nem a fiatalokorúak bíróság elé való állításával, hanem már korábban kezdődik, amennyiben a bíróság már előzőleg fel fogja kérni a patronázs egyesületeket, hogy jelentsék be azon tagjaikat, kik adott esetben készek a bűnvádi kereset alá vonandó és esetleg elítélendő fiatalokorú körül teljesítendő patronázs tevékenységet, az u. n. *pártfogói tisztelet elfogadni*. Ha nem jelentkezőnek ily tagok, a bíróság esetéről-esetre fogja megkeresni a patronázs egyesületet pártfogó ajánlása végett. Pártfogóul lehetőleg oly egyént

Eljegyzés. Bezzegh János kir. adótárnok fia: Gyula jegyet váltott özv. Schlemender Jánosné kedves és szeretetreméltó leányával Katica kisasszonynyal.

Fizetése képtelenség. Weiser Benő újvidéki fűszerkereskedő egy évi fenállás után fizetése képtelen lett.

Farsang. A naptár szerinti farsang e hó 6-tól február 8-ig tart, tehát mindössze 33 napig és így rövid lesz, azért a táncolni vágyó ifjúságnak elég alkalma jut a táncra, mert már is jelezve vannak a különféle nagyszámú egyletek által rendezendő bálók és táncmulatásokok.

Az üldözött. A kis guruló-ne Gyókán, miután kávéházban gyülekezett nagyszámú közönség előtt címeinek lajstromszerű felsorolásában volt része, annyira erőt vett az üldözötéstől való félelem, hogy a polgármesterhez fordult hivatalában és rendőri oltalom kirendelését kérte személyének megvédésére — ami természetesen meg lett tagadva, mert ha tek . . . b . . . bőrében szépen megfér, senki sem bántja!

Tűz. Kedden este 7 óra körül eddig ki nem derített okokból, kigyulladt a kenyér-utca 36. szám alatt levő cukorkagyár egyik melléképületének tetőzete, mely azt elhamvasztotta. A kár mintegy 500 k., ami biztosítás útján megtérül.

Szerkesztő és nyomdász változás. Az újév napján 55. évfolyamba lépett Bács-Bodroger Presse szerkesztését, valamint a kö- és könyvnyomdáját e hó 1-vel Fuchs Emil és társa cégtől (ezelőtt Mack János) Fuchs Ágost vette át.

A községi bíró címzése. Az őrszállási kisbíró a napokban háromszor dobszóval kihirdette, hogy adatik hírül mindenkinek, akit illet, hogy a községi bíró címzése: „*Herr Richter*“ és nem, ahogy a Kokus tanító mondja: „*Gyurka Vetter*.“ — Nem is járja, hogy hivatalos eljárás közben egy községi bíróval bárki is packázzon. Hová lesz a hivatalos tekintély, melyre pedig különösen Őrszálláson erős szükség lehet, mert annak helyreállításához dobszó is kellett!

kell kijelölni, a ki a fiatalok terheléséhez közel lakik és a kiről feltehető, hogy viszonyait ismeri. Nő részére pártfogóul, törvényes képviselőjét és közeli hozzátartozóját kivéve, csak nőt szabad kijelölni. A pártfogó a bíróságnál felmentését kérheti, de a bíróság intézkedéséig tisztában eljárni köteles. Ez a tiszt akkor kezdődik, midőn a bíróság a fiatalok ellen folyamatba tett eljárásról a patronázs egyesületet értesíti. Oly feladat hárul ezzel a pártfogóra, melynek teljesítése a fiatalok ellen, igazabban a fiatalok érdekében fogantatandó intézkedéseknek és különösen az ellene kiszabandó büntetésnek alapját fogja képezni. A fiataloknak egész külső és belső világát kell ismernie a bírónak, hogy a törvényben meghatározott intézkedések és büntetések közül azt alkalmazza, mely az adott esetben legjobban felel meg a büntetés etikai céljának, a fiatalok erkölcsi javításának. A pártfogó pártfogoltjának egyéniségét, értelmi és erkölcsi fejlődésének fokát és életviszonyait fogja megismertetni abban a jelentésben, melyet „*környezeti tanulmány*“ elnevezésén a bírósághoz fog betérjeszteni. Ebből a környezeti tanulmányból meg fogja látni a bíróság azt is, hogy a fiatalok nincs e eddigi környezetében erkölcsi romlásnak kitéve, vagy nem indult-e már

A „Magyar Textilpar“, hazánk első textil szaklapja január elsején V-ik évfolyamába lépett. Az újság vezetésében és adminisztrációjában lényeges változások történtek. Eddigi székhelyét, Újvidéket elhagyja és *Budapestre V. Alkotmány-utca 23.* alá helyezi szerkesztőségét és kiadóhivatalát. — A jelenlegi főszerkesztő *Deutsch Kálmán* mellett új, eddig külföldön működött erőt nyert a lap *Weidinger Dezső* személyében, aki a felelős szerkesztői teendőket látja el.

Felülfizetések. Az „I. Újvidéki Nőegylet“nek karácsonyi felruházása alkalmával felülfizettek: 10 kor. Dietzgen Gáborné, 5—5 kor. özv. Czeypek Istvánné, Szlávi Jánosné és Mamusits István, 4—4 k. Demjanovichné, Dr. Horváth Gézánné, 3 k. Teubner Jánosné, 2—2 k. Hlaváts Amália és Korény-Scheck Vincéné. Azonfelül adományoztak: Altwirth Lajos 25 m. barchentet és 2 kendőt, özv. Hirsch Tivadarné 12 pár harisnyát, Dobruetzky Gizella, Forster G.-né, özv. Ámonné 12 pár harisnyát, Skultéty S.-né 4 pár harisnyát, Schwarz V. 24 pár harisnyakötőt, Mamusits I. 1 pár cipőt, Wagner testvérek 5 kg. diót, 5 kg. fügét, 3 kg. szentjánoskenyeret, 3 doboz csokoládécukorkát és 1 kg. szaloncukorkát, Ludwig József 2 doboz süteményt, Weisz vendéglősné és Schulzné tézstaneműt. Továbbá nőegyleti célokra naptár-megváltás fejében Wagner testvérek 25 koronát küldtek. Fogadják a jószívű adakozók az egylet őszintén érzett háláját.

Árverezési hirdetés. A kézbesíthetlen küldemények a vasuti üzletszabályzat 70. §-a értelmében f. január hó folyamán alább megnevezett állomások teheráru raktáraiban a következő napokon fognak délelőtt 9 órakor, azonnali készpénzfizetés mellett nyilvánosan eladatni: Budapest ny. pályaudvar, Arad és Újvidék jan. 13-án, Békéscsaba, Nagyszében 14., Pápa, Kassa, Nagyvárad, Pécs 18., Budapest dunaparti teherpályaudvar, Győr, Miskolc, Eszék, Szatmárnémeti, Brassó 20., Losonc, Kolozsvár, Fiume 21., Szabadka, Temesvár Józsefváros, Zágráb 25., Pozsony, Debrecen, Szeged, Sátoraljujhely és Szolnok 27-én.

Uj gazdakörök. A hivatalos lap közli, hogy a belügyminisztérium az apatini, gádori, gombosi, veprődi, bácsgyulafalvai gazdakörök alapszabályait jóváhagyta.

züllésnek és ehhez képest meg fogja ítélni, valjon a fiatalok érdekében annak megfelelő környezetbe, gyermekmenhelybe, vagy jótékony egyesületbe való elhelyezése szükséges e, vagy sem. Az előzetes letartóztatás szegényétől is megmenthető a fiatalok, ha a bíróság őt valamely patronázs egyesület tagjának szigorú őrizetére, vagy felügyeletére bizza. A patronázs intézmény módját nyújt a bíróságnak arra, hogy a fiatalok bűnösét megkímélje a fogháznak megbélyegző hztásától. Nem itéli el a talán csak megtévelyedett és kíméletre érdemes fiatalokat, hanem egy évi próbaidőre szigorú szabályokhoz kötött felügyelet mellett szabadlábban hagyja. E felügyeletet pártfogóra bízhatja a bíróság, ha pedig pártfogó nem áll rendelkezésre, patronázs egyesületre is bízhatja. A patronázs egyesület viszont 8 nap alatt bejelenti a bíróságnak azt az egyént, a kit a fiatalok felügyeletére kijelölt. Ha nincs, aki a próbára bocsátott fiatalokról megfelelően gondoskodik, annak elhelyezése iránt is intézkedik a bíróság akként, hogy erre a patronázs egyesületet is közreműködésére kéri fel. A pártfogó köteles a fiatalok magaviseletét a bíróság reudelkezéseinek szem előtt tartásával a próbaidő alatt állandóan ellenőrizni, őt a próbaidő első hónapjaiban legalább

Elfelejtett örökség. Sárcevecics Antonia, mintegy 20 év előtt elhalálozott szabadkai lakosnő a palicsi ugaron elterülő földjének felét: 2 holdat és 797 négyszöglet Szabadka városának hagyományozta végrendeletileg. A város erről megfeledezett s csak a napokban jutott rá, mikor egy külterületi polgár a városhoz intézett beadványában azt kérte, hogy a palicsi ugaron elterülő és a várossal közös birtokának elkülönítésébe, a vagyonszétválás megszűntetésébe egyezzen be. Ezen beadvány folytán a vár. főügyész a régi porlepte irásokat előszedvén, megállapította azokból, hogy a feledésbe ment 2 h. 797 □-öl csakugyan a várost illeti meg.

Kitüntetett bácskai tűzoltó-tiszt. Az országos tűzoltó-szövetség az önk. tűzoltó-testületek fejlesztésére vonatkozó pályaművének első díját, 100 koronát Salapáthy Kálmán óverbázi aljegyző, tűzoltó alparancsnoknak ítélte oda.

Nagy adomány egy polgári iskolára. Koppel Károly deveceeri földbirtokos és gőzmalomtulajdonos Devecser községnek polgári iskola létesítésére 150,000 k. és szegényház berendezésére 30,000 kor., összesen 180,000 koronát adományozott részint ingatlanokban, részint készpénzben.

Ingyen kenyér kör alakult Palánkán Dr. Löbl Zsigmond elnöke alatt, mely azt a szép és nemes emberbaráti célt tűzte ki, hogy a közönség részvétele mellett hetenkint 100 adag 2 kilos ingyen kenyeret oszt ki a szegények között. Az első kiosztás karácsonykor volt.

Megjelent Kecskeméten a „Szőlészeti és Borászati Lap Naptára“ 1910-re, új, dus, tárgyilagos, érdekes, változatos és értékes szakcikkekkel. Ára 1 korona. Minden szőlőgazda olvasson Szőlészeti Naptárt, mely tanít és utbaigazít a szőlő egyes munkálatainak helyes keresztülvitelére, mi által a jövedelem gyarapodik.

A botbüntetés. A szerb belügyminisztérium törvényjavaslatot készít elő, amely kisebb közönséges bűnök büntetése céljából újból behozza a botbüntetést.

A Bácsér tisztítása. A Bácsér topolyai ágának kitisztítása már befejeződött s ezen tisztítás által a község több száz hold szántóföldet nyert. Most a szabadkai rész tisztítását kezdték meg.

minden héten egyszer, utóbb pedig a szükséghez képest meglátogatni, esetleg magához rendelni, iskolai magaviseletéről és előmeneteléről tudakozódni. A pártfogó jóakarattal és szeretettel bánják a próbára bocsátott fiatalokkal, törekedjék előmozdítani azt, hogy a fiatalok a társadalom hasznos tagjává válják, járjon közbe állandó foglalkoztatása érdekében. A pártfogó megfigyeléseit időként közli a bírósággal, a próbaidő leteltével pedig, ha a fiatalok kifogástalan magaviseletet tanúsított, nyolc nap alatt jelentést köteles tenni erről a bíróságnak.

Egy további intézkedés, melylyel a bíróság fiatalokkal szemben eljárhat, a javító nevelés elrendelése, melyet akkor fog alkalmazni, ha a fiatalok eddigi környezetében a romlás veszélyének van kitéve, züllésnek indult vagy értelmi és erkölcsi fejlődése érdekében a javító-nevelés más okból szükségesnek mutatkozik. A javító-nevelés alatt álló fiatalokat s ha legalább egy évig az intézetben volt és teljesen megjavultnak látszik, az igazságügyminiszter két évi próbaidőre kísérletileg szabadon bocsátja. Az ilyen javító intézeti nevelés alól kísérletileg szabadon bocsátott fiatalok tartós javulása, lelki és erkölcsi megszilárdítása csakis úgy remélhető, ha ott-

Baromfitenyésztő tanfolyam Gödöllőn. A gödöllői baromfitenyésztő munkásnőket képző iskola az 1910. év elején megkezdi VI. tanfolyamát. A szakiskola célja főleg a nagyobb tenyésztések számára szakszerűen képzett munkásnők tanítása. Az iskolába, melyet Darányi földmivélségi miniszter alapított és tart fenn, egyelőre 10 növendéket vesznek föl havi 40 korona ösztöndíjjal. Felvilágosítással szívesen szolgál az iskola vezetősége Gödöllőn.

Sok az ügyvéd. A Magyarországon bejegyzett ügyvédekről most tették közzé a hiteles statisztikai adatokat, amelyek azt mutatják, hogy az ügyvédek száma hazánkban állandóan és folytonosan szaporodik. 1904. végén bejegyzett ügyvéd volt 5300, 1905-ben 5512, 1906-ban 5776, 1907-ben 5994 és 1908. végén 6215.

Statisztika. A „Mali Journal“ a következőket jelenti Belgrádból: 1909. évi október hó folyamán a statisztika a következő szomorú adatokat közli Szerbiáról. Egy hónap, tehát 30 nap alatt 317 vétség követetett el Szerbiában, még peddig 50 gyilkosság, 36 gyilkossági kísérlet, 23 súlyos testi sértés, 11 rablógyilkosság, 118 betörés és 79 gyujtogatás.

Mikszáth és a Népmese. „A gyermeket már a legkisebb korától kezdve a magyar népmesékkel kell mulattatni, mert a népmesékkel szívja be a nemzete szellemét, az egészséges nép lelkét, ezekből alakul ki szinés, formássá, erőteljessé a nyelve.“ Ezzel az igazi arnymondással vezet be Mikszáth Kálmán egy pompás népmesét a Jó Pajtás újévi számában, bejelentvén e lap olvasóinak nagy öröme, hogy a népmeséket „megnyesegeti“, s így megnyesegelve, megtisztogatva adja át a gyermekvilágnak. A magyar gyermekvilág hétről-hétre szívrepesve várja a Jó Pajtást, mely kedves olvasmányokat nyújt az apróságoknak. A lap szerkesztője Sebők Zsigmond, a Maczkó nemzetség híres írója, újra utnak indítja Dörmögő Dömötör tekintetes urat és utitársát, Hörpentő bátyát. Benedek Elek, a lap főmunkatársa versben köszöntvén az új esztendő; míg tavaly a Hortobágyra vitt két székely diákot, most másik két diákot a Székelyföldön indít utnak, hadd ismerjék meg a szép Székelyföld regényes tájait s a hozzájuk kapcsolt regéket és történeteket. Rákosi Viktor „A bécsi diákok“ címmel kezd regényt a

hont, ha munkát talál, mely nem engedi újra elhatalmasodni rajta azon szenvedélyeket és hajlamokat, melyek a javító-nevelést tették szükségessé. Az ily kísérletileg kihelyezett fiatalok foglalkoztatása és elhelyezésének biztosítása érdekében a javító intézeti igazgató szükség esetében patronázs és más jótékony egyesületekhez fog fordulni. A kísérletileg kihelyezett fiatalok növendékek felett a felügyeletet a javító intézeti igazgató pártfogók utján gyakorolja, kik legalább félévénként és a próbaidő elteltével jelentést tesznek a kihelyezett magaviseletéről. Természetes, hogy a javítóintézetből véglegesen elbocsátott fiatalok elhelyezéséről és foglalkoztatásáról is gondoskodik az igazgatóság esetleg a patronázs és jótékonyegyesületek közreműködésével.

Azon súlyos esetekben, midőn a fiatalok fogházbüntetést kénytelen elszünetelni, a patronázs egyesületeknek a fogház látogatása utján áll módjukban a fiatalokkal való érintkezés utján lelkére hatni, őt arról meggyőzni, hogy embertársai hajlandók bűnbeesését megbocsátani és őt visszafogadni. Gondoskodhatnak arról is, hogy kiszabadulásakor visszaeséstől mentő munkára és keresetre tegyen szert.

Ugyancsak a patronázs egyesületek közreműködését fogja igénybe venni a fogház veze-

szabadságharcz idejéből. Szemere György, a magyar népelet e kitűnő rajzolója, a Puti kutya megkapó történetét mondja el. Endrődi Sándor, a nagy költő, állatokról mond csengő-bongó versikéket. Még számos vers, apróság, sport s művészi illusztrációk gazdagítják e szám tartalmát. Valóban, e gyermekujás nagy missiót teljesít. Előfizetési ára egész évre 10, negyedévre 2-50 kor. Kiadja a Franklin-Társulat (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.) Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal.

Erőszakosan ható **hashajtószer** ártalmak és ezért azokat feltétlenül kerülni kell! A természetes **Ferenc József**-keserűvíz kellemes, rendkívül enyhe ásványvíz. A legjótékonyabb hatású a világ összes hashajtói között, mert megszabadít a legmakacsabb székrekedéstől is, a nélkül, hogy bármiféle rossz utóhatása volna. Az orvosok rheumás és köszvényes embereknek is ajánlják. — Naponkinti adag: 1/2 pohár, mely reggel éhgyomorral veendő.

Naponta érkező csemege ajándékok óriási választéka *Wagner* csemege-üzletében Ujvidék.

Felelős szerkesztő: **Pap Sándor.**
Laptulajdonos: **Balla Árpád.**
Igazgató: **Zanbauer Ágoston.**

Melyik jobb?

Egyszerű csukamájolajjal minden esetben jobb a **SCOTT-féle EMULSIÓ.** Jobb, mert könnyen emészthető és ennélfogva gyorsabb és erőteljesebb a hatása.

Jobb azért is,

1-3

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

mert szívesen veszik be azok, a kik a csukamájolajat undorító ize miatt visszautasítják.

Csakis tiszta és magasfokú lofoteni (norvégországi) csukamájolaj használata engedtetik meg a

SCOTT-féle EMULSIÓ készítésére; mert csak ez a leg-táplálóbb a világon.

A **SCOTT-féle EMULSIÓ** a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban.

tője oly fiatalok elhelyezése és foglalkoztatása érdekében, kiket fogházbüntetésük kétharmad részének kitöltése után feltételeesen szabadságra bocsátottak. Ezek felett a fogház vezetője a felügyeletet a kirendelt pártfogók utján gyakorolja, kik pártfogoltjukat jóakaratu tanácsos és intéssel igyekeznek becsületes, rendes, munkáséletre szoktatni.

Lényegükben ezek azok a feladatok, melyek a büntető novellának a fiatalokra vonatkozó rendelkezései folytán a patronázs egyesületekre hárulnak.

Nem könnyű feladatok ezek és elég számosságok is. Lelkiismeretes teljesítésüktől és a patronázs intézménynek az életbe való gyakorlati átültetésétől ennek dacára nemcsak visszariadni nem szabad, hanem vállalkásukért versenyeznie kell a szerencsésebb helyzetben levő társadalomnak. A hány fiatalok állít meg a bűn lejtőjén a patronázs tevékenység, annyi tagot nyer meg a családi életnek és az emberi jólétet fokozó hasznos munkának; a társadalmi rendet, életünket és vagyonunkat megsemmisítő fenyegető ellenségből a patronázs munkálkodás lelkes felkarolása által az élet kincseinek részese és megoltalmazója fog válni.

Vasárnap

1910. január 2-án

nyílt meg

a városi

ártézifürdő

és

hidegvizgyógy-

intézet.

Az új évnek valami jót is kell hoznia,

mindenekelőtt, természetesen, jó egészséget. A ki azonban egészséges akar maradni, óvakodnia kell a meghűléstől, a ki pedig nem akar meghűlni, előzze meg a bajt Fay valódi szodeni ásványpasztillájának használatával. A katarrust gyorsan és minden alkalmatlanság nélkül megszünteti a szodeni pasztilla, a mely igen olcsó: egy doboz 1.25 kor. s kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Főképviselet Magyarország és Ausztria részére: W. Th. Guntzert, cs. és k. udv. szállító, Wien, IV/1. Gresse Neugasse 17.

VASUTI MENETREND.

Érvényes október hó 1-től.

Budapestről Ujvidékre ind. 7:10 gy. v., 7:45, 3:20 gy. v., 10:10.

Ujvidékről Budapestre ind. 7:55, gy. v., 10:42, 4:29 gy. v., 7:22.

Ujvidékről Zimonyba indul 3:48, 8:53, 12:25 gy. v., 8:44

Zimonyból Ujvidékre indul 4:44, 6:19 gy. v., 8:06, 12:45, 2:52 (gyors), 4:44.

Ujvidékről Zomborba ind. 2:07, 7:51, 1:55.

Zomborból Ujvidékre ind. 2:30, 6:51, 3:46.

Ujvidékről Óbecsére ind. 4:00, 9:15, 4:56.

Óbecséről Ujvidékre ind. 4:20, 9:45, 3:45.

Ujvidékről Titelre ind. 6:54, 5:25.

Titelről Ujvidékre ind. 3:32, 1:15.

Ujvidékről Beocsinba ind. 4:23, 10:49, 4:36.

Beocsinból Ujvidékre ind. 6:10, 2:07 6:05.

Ujvidékről Szabadkára ind. 4:27.

Szabadkáról Ujvidékre ind. 4:05.

Ujvidékre érkezik:

Budapestről 8:35, 12:20 gy. v., 3:57, 8:37 gy. v.

Szabadkáról 6:57.

Zimonyból 7:20, 7:48 gy. v. 10:28, 3:48, 4:22 gy. v. 7:02.

Zomaorból 6:12, 10:31, 7:17.

Óbecséről 6:53, 12:40, 6:17.

Titelről 6:00, 3:11.

Beocsinból 7:34, 3:30, 1:15.

Hirdetések.

Árverési hirdetmény.

Alulírott tömeggondnok ezennel közhírré teszi, miszerint *vb. Raabstern testvérek* esődtömegéhez tartozó kétes értékű követelések 49,901 kor. 71 fillér összegben 1910. január 12-én d. u. 3 órakor Ujvidéken a esődtömeggondnok ügyvédi irodájában árverés útján eladásra kerülnek.

Venni szándékozók tartoznak bánatpénzül 200 kor. készpénzben az árverés megkezdése előtt a tömeggondnoknál letenni.

A vételár és a vételi illeték az árverés jóváhagyása után fizetendő meg vevő által.

Sem a tömeggondnok, sem a esődválasztmány ezen eladás alá kerülő követelések fennállása összege, és behajthatóságáért szavatosságot nem vállal.

A esődválasztmány határozatából

Ujvidék, 1910. évi január 3-án

Rohonyi Gyula,
tömeggondnok.

8375. tkv. szám 1909.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az ujvidéki kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Szlovák Segélyegylet mint szövetséget végrehajtónak *Xungl József* ujvidéki lakos végrehajtást szenvedő ellen 57 korona tökekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az 1881. LX. t.-c. 144. §-a alapján és a 146. §-a értelmében az ujvidéki kir. törvényszék mint tkvi hatóság területén levő, az ujvidéki 869. sz. betétben A. I. 1-2 sor. 1428. hrsz. 268 □-öl területű és 1429. hrsz. 12 ö. i. sz. a Bem-utcában fekvő ház és 154 □-öl területű kert és udvarból Kungl Józsefet illető

1/3 részre 1920 kor.-ban, továbbá az ugyanazon betétben A. II. 1439. hr. ö. i. sz. alatt Szt. István-utcában fekvő ház és 61 □-öl területű udvarból és 1440. hsz. 92. □-öl területű kertből ugyanazt illető 1/3 részre, a C 3. a. özv. Kungl Adámné szül. Müller Mária javára bekebelezett özvegyi haszonélvezeti jognak épeségben hagyása mellett az árverés 1267 kor. 66 fillérben ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1910. évi január hó 29-ik napjának d. u. 3 órakor az ujvidéki kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár 1/3-án alul eladni nem fognak.

2. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát, vagyis 192 k. illetve 126 k. 76 f. készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ban jelölt árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 3. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Ujvidéken, 1909. évi január hó 15-én.

Juhász,

kir. trszéki bír.

5500

közjegyzőileg hitelesített
orvosi és magán bizonyít-
ványok igazolják, hogy

a Kaiser-féle

mell-karamellák
a három fenyővel. a

köhögést

rekedséget, nyálkásodást,
hurutot, görcs- és szamar-
hurutot a legbiztosabban
megszüntetik.

Csomagja 20 és 40 fillér,
szelencében 60 f. Kapható
Ujvidéken: Klein Oszkár
droguistánál, Stefanovits
Ly. fiánál, Herezog István
gyógytárában, Karlován:
Popov Omernél és Brava-
nisten: Peros K. gyógy-
szerésznél 1-20

szobafestő
és mázoló

Matkovits
Rókus

KOSSUTH LAJOS-UTCA 45.
ÖRMÉNYTEPLOMHÁZ.

Urasági lakás,

a város főterén, hat szobából, légszesz- és villanyvilágítással, fürdőszobával, vízvezetékekkel és mellékhelyiségekkel AZONNAL kiadó.

Bővebbet Mayer Imrénél Ferenc József tér 3. Wagner-ház.

Szives tudomásul.

Tisztelettel értesitem mélyen tisztelt ve-
vőimet, Ujvidék és környéke nagyérdemű
közönségét, hogy raktáron tartok mindennemű

villanyos, szalon, étkezőszoba lüsterlámpákat,

ugyszintén az összes ezen szakmába tartozó
világítási tárgyakat is a legszebb és a legna-
gyobb választékban. Amelyre a mélyen tisztelt
közönség szives megtekintését kérem! Továbbá
elvallalok minden ezen szakmába vágó villamos
vezeték fölszerelését igen jutányos árak
mellett.

Tisztelettel

Nachtmann Szilveszter

7-10

Ujvidék, Kossuth Lajos-u. 10. sz.

Lakás kerestetik.

1 utcai szobából és előszobából álló, esinosan
butorozott lakást keresek. — Ajánlatok a
kiadóhivatalba kéretnek. 2-3

SZULTÁN FORRÁS

**A húgyhajtó és húgysavoldó
vizek királya, bór- és dús
lithion-tartalmu ásványvíz.**

Kiváló vegyi összetétele következtében
sikeresen alkalmazható vese-, húgykő-
és hólyagbajok eseteiben, valamint
cukorbetegségeknel, csúzos bántal-
máknál; továbbá a légző- és emésztő-
szervek hurutus bajainak gyógyítására

Igazgatóság: Budapest, IV. Ferenc József-rakpart 22.
Kútkezelőség: EPERJES.

Ujvidéken kapható minden fűszerkereskedésben.

MEGNYITÁS!

A „Városi Ártézi Fürdő és hidegvizgyógyintézet“

épületében levő diszes éttermi, sörcsarnoki helyiségeket január
elsejével megnyitottam és a pazar kényelemmel berendezett vendégszobákat
a n. é. közönség szives rendelkezésére bocsátom.

Mint régi főpincér, — kit Ujvidék közönsége bizonyára ismer, —
bátorkodom a közönség támogatását kérni és ígérem, hogy pompás
konyhával, elsőrendű italaimmal a n. é. közönség bizalmára érde-
mes leszek.

Minden vasárnap d. u. elsőrangú cigányzene hangverseny lesz.
Szives pártfogást kér

BERNHARD VILMOS

a városi ártézi fürdő és hidegvizgyógyintézet
éttermeinek vendéglőse.

1-2

A városi artézi fürdő és hidegvizgyógyintézet

Ujvidéken, a Rákóczi Ferencz-uton

Vasárnap, 1910. január 2-án

nyilt meg.

A város tulajdonát képező diszes új fürdőpalota. A messze vidéken nagyhirű és gyógyhatásáért ezek által legjobbnak elismert radioaktiv jódtartalmu gyógyviz. Hankó Vilmos dr. kémiai tanár, a Magyar Tud. Akadémia tagja, a Balneologiai értesítő szerkesztője, Wartha Vince, miniszteri tanácsos, műegyetemi tanár és Grittner Albert, a Magyar Királyi Államvasutak laboratoriumának vezető-vegyésze által a lipiki fürdő vizénél „tetemesben dusabb jódtartalmunak” elismert viz. Köszvény, csusz, ischiász, görvély, idegbaj, sápkór, vesebaj stb. betegségek gyógyítására ezek által kipróbált és legjobbnak talált gyógyviz.

50 pazar kádfürdőhelyiség.

Luxus, I. és II. osztályu kádakkal. Remek fayence kádak. Minden kádnál külön zuhany. A kényelem és hygienia szempotjából a legmodernebbül felszerelve.

Diszes új gőzfürdő

54 öltözőfülkével, négy nagy fayence medencével, legkülönfélébb zuhanok. Száraz légkamrával, gőzkamrával, dörzsölő helyiséggel. Mindeütt a legnagyobb kényelem. Külön fodrászterem. Pihenőterem. Olvasóterem. Vizsgázot fővárosi masseurök és masseurnök. Szerda délelőtt és szombat délután női gőzfürdő. Pedicure, Manicure.

Modern és tökéletes és a városban egyedülálló, fényüzéssel felszerelt

hidegvizgyógyintézet.

Összes hidegvizgyógymódok, Szénsavas fürdők, Iszap, Franzensbadi és pöstyényi iszap- és móórfürdők. Gyógy-massage minden fajtája és vibrációs massage. Radiogen ivókurák és fürdők, fangoborogatások. Részletes meleg és forró légfürdők. Nap- és légfürdő. Homokfürdő.

A fürdőben elegáns vendéglői helyiség van, hol mindenkor a legizletesebb *étkek, pompás italok* kaphatók.

Rendkívül elegáns vendégszobák a fürdőépületben.

A fürdőben állandó fürdőorvos van. Telefon: 264. szám.

Automobiljárat a fürdőhöz. Kombinált olesó árak. Bővebbet a külön falragaszok.

Diszes prospektust ingyen küld

A fürdőigazgatóság.